

РЕШЕНИЕ

№ 210

гр. П., 02.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – П., 2-РИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Станислав П. Георгиев

Членове: Стоян Ат. Германов
Христо В. Симитчиев

при участието на секретаря Анна Д. Стоянова
като разгледа докладваното от Стоян Ат. Германов Въззивно гражданско дело № 20225000500259 по описа за 2022 година

Производството е въззивно и се развива по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С Решение № 260028 от 27.02.2022 г. по гр.д. 2673/2020 г. по описа на Окръжен съд – П. е осъден „Ц за п.з. - П.“ ЕООД с ЕИК -, със седалище и адрес на управление: град П., бул. “П.ш.” № 68, да заплати на основание чл. 49 от ЗЗД на А. М. А. с ЕГН - ***** със съдебен адрес: град П., ул. “Д.В.” № 2, ет. 1, офис 7, адв. М. Б., лично и като правоприемник на правата по предявените иски на починалите в хода на производството нейна майка Ш.В. А. с ЕГН - ***** и нейна сестра Ж. М. А. с ЕГН -, по банкова сметка ... при П.и.б., с титуляр М. Б., сумата от 140000-сто и четиридесет хиляди лева, ведно със законната лихва от 28.03.2019 г. до окончателното плащане, като обезщетение за неимуществени вреди, претърпени във връзка със смъртта на баща ѝ М.С.А. с ЕГН -, починал вследствие на пожар, състоял се на 27 срещу 28.03.2019 г. в мъжко отделение на ЦПЗ П. ЕООД, след приемането му в там за провеждане на лечение, като за разликата до претендираните от нея общо 360000 лева, в лично качество и като правоприемник на другите две ищци е отхвърлил иска, като със същото решение е осъден „Ц за п.з. - П.“ ЕООД да заплати на основание чл. 49 от ЗЗД на З. М. К. с ЕГН -, със съдебен адрес: град П., ул. “Д.В.” № 2, ет. 1, офис 7, адв. М. Б., лично и като правоприемник на правата по предявените иски на починалите в хода на производството

нейна майка Ш.В. А. и нейна сестра Ж. М. А., по банкова сметка ... при П.и.б., с титуляр М. Б., сумата от 140000-сто и четиридесет хиляди лева, ведно със законната лихва от 28.03.2019 г. до окончателното плащане, като обезщетение за неимуществените вреди, претърпени във връзка със смъртта на баща й М.С.А., починал вследствие на пожар, състоял се на 27 срещу 28.03.2019 г. в мъжко отделение на „Ц за п.з. - П.“ ЕООД, след приемането му там за провеждане на лечение, като за разликата до претендираните от нея общо 360000 лева, в лично качество и като правоприемник на другите две ищци е отхвърлил иска и със същото решение е осъден основание чл. 78, ал. 6 от ГПК Ц. за п.з. - П. ЕООД, да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на П.ски окръжен съд, сумата от общо 11400- единадесет хиляди и четиристотин лева, от които 11200 лева – следваща се за производството по исковете държавна такса, от внасянето на която ищците са били освободени в хипотезата на чл. 83, ал. 2 от ГПК, а 200 лева - заплатен от бюджета на съда хонорар на вещо лице по допусната на ищците експертиза, като същите са били освободени от внасяне на разноски в производството на основание чл. 83, ал. 2 от ГПК, както и на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА да заплати на адвокат М. Б., с личен номер *****, със служебен адрес: град П., ул. „Д.В.“ № 2, ет. 1, офис 7, сумата от общо 6790-шест хиляди седемстотин и деветдесет лева, като възнаграждение за осъществено от нея безплатно представителство на ищците А. А. и З. К. в производството по гр.дело № 2673 по описа за 2020 г. на П.ски окръжен съд, и със същото решение е осъдена на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК А. М. А., да заплати на „Ц за п.з. - П.“ ЕООД сумата от 4280.53-четири хиляди двеста и осемдесет лева и петдесет и три стотинки - разноски по съразмерност с отхвърлената част на иска, както е осъдена на на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК и З. М. К. да заплати на „Ц за п.з. - П.“ ЕООД сумата от 4280.53-четири хиляди двеста и осемдесет лева и петдесет и три стотинки - разноски по съразмерност с отхвърлената част на иска.

Недоволни от така постановеното решение са останали А. М. А. и З. М. К., които чрез адвокат М. И. Б., вписана в Адвокатска колегия – П., които са го обжалвали в частта над присъдения размер от 70000 лева за всяка от ищците и техните правоприемници до 100000 лева за всяка от ищците и техните правоприемници при претендирани в първоначалната искова молба от по 180000 лева за всяка от тях. Считат решението за неправилно. Излагат доводи за несъобразяване от първоинстанционния съд със събрания доказателствен материал, неправилно кредитиране на доказателствата, постановяване на решението в противоречие с принципа за справедливост, съществено отклонение от съдебната практика, допуснато съществено процесуално нарушение. Молят да бъде отменено обжалваното решение в частта, с която съдът е отхвърлил иска за сумата над 140000 лева за всяка ищца З. К. и А. А. (лично и като правоприемници) до сумата в размер на 200000 лева за всяка от двете ищци и да се уважи претенцията им до посочената сума от по 200000 лева за всяка една от тях. Претендират се разноски.

Постъпил е отговор на тази въззивна жалба от Ц. за п.з. - П. ЕООД чрез адвокати М. Н. Л.-З. и Е.А.П.-А., вписани в Адвокатска колегия – П., с който се моли да бъде оставена без уважение въззивната жалба на А. М. А. и З. М. К. като неоснователна и необоснована. Оспорват твърденията за неправилност и допуснати съществени процесуални нарушения, твърдени в жалбата на А. и К.. Анализират се доводите на въззивничките, коментират се събраните пред първа инстанция доказателства. Смята се, че така присъдения размер на обезщетения е завишен.

Внесена е въззивна жалба от „Ц за п.з. - П.“ ЕООД чрез адвокати М. Л.-З. и Е.П.-А. против Решение № 260028 от 27.02.2022 г. по гр.д. 2673/2020 г. по описа на Окръжен съд – П., като същото се обжалва изцяло в осъдителните спрямо търговското дружество части. Счита се решението за неправилно в обжалваните части, поради нарушение на материалния закон, необоснованост и противоречие със задължителната практика на ВКС. Иска се изцяло отмяна на решението в обжалваните части и връщане на делото за разглеждане от друг състав на окръжния съд или евентуално да бъде прието, че присъденото обезщетение за всяка от ищците е прекомерно. Твърди се, че са допуснати съществени процесуални нарушения – не е спряно производството по делото съгласно чл. 229, ал. 1, т. 5 от ГПК, поради наличие на ДП 217/19 г. на Второ РУП – П.. Коментират се събраните експертни и писмени доказателства, свързани с причината за пожара в сградата на ответното дружество, като според жалбоподателят, същите не анализирани и обсъдени от окръжния съд. Цитира се практика на ВКС.

Постъпил е отговор на тази въззивна жалба от А. М. А. и З. М. К. чрез адвокат М. И. Б., като се изразява становище, че жалбата на Ц за п.з. - П.“ ЕООД е неоснователна, като се излагат доводи против искането за спиране на производството, относно кредитирането от съда на събраните гласни и експертни доказателства, като подробно се анализират същите. Излагат се аргументи свързани с относими нормативни актове и съдебна практика.

Воззивните жалби са подадени в срока по чл. 259, ал. 1 от ГПК от легитимирани лица – страни по делото; засягат се неблагоприятни за тях части от първоинстанционното решение, откъм съдържание и приложения са редовни, поради което се явяват допустими.

Съдът, след преценка на събраните в хода на производството доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено следното:

Предмет на възивно разглеждане са предявени претенции от А. М. А. и З. М. К., лично и като правоприемници на правата по предявените искове на починалите в хода на производството Ш.В. А. с ЕГН - ***** и Ж. М. А. с ЕГН - *****, като молят съда да осъди ответника „Ц. за п.з. - П.“ ЕООД (ЦПЗ), да заплати на всяка една от тях в лично качество, обезщетение в размер от по 180000 лева, ведно със законната лихва от 28.03.2019 г., и по равно за всяка една от тях от сумите от по 180000 лева, претендирани

първоначално от другите две ответници, тяхна майка и сестра, за неимуществени вреди, които са претърпели по повод смъртта на М.С.А. с ЕГН - *****, техен баща и съпруг на починалата в хода на делото тяхна майка Ш. А., намерен на 28.03.2019 г. мъртъв в една от стаите на мъжкото отделение на ЦПЗ, вследствие на пожар, възникнал в мъжкото отделение на ответното лечебно заведение на 27.03.2019 г., около 23.59 ч., в което той бил приет за лечение на 24.02.2019 г. и не бил към датата на пожара изписан, тъй като ответникът е имал задължение по време на престоя там да му осигури безопасност и сигурност, качествена медицинска помощ и да охранява правата му като пациент, а поради небрежно изпълнение на задълженията му от неизвестни на тях конкретно негови длъжностни лица, се стигнало до смъртта на близкия им, при нарушаване на правата му като пациент и на общата забрана да не се вреди другиму. В срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК ответникът не е подал отговор на исковата молба, като в хода на делото е взел становище по предявените срещу него искове, с което е оспорил исковите изцяло, като неоснователни, поради липса на коя да е от предвидените законови предпоставки за ангажиране на отговорността му в хипотезата на чл. 49 от ЗЗД. Пледирал е по същество за отхвърляне на исковите.

Окръжният съд е намерил предявените искове за допустими, а разгледани по същество – за частично основателни, като е следвало да бъдат уважени до размер от по 70000 лева за всеки ищец, включително за починалите в хода на процеса Ш. А. и Ж. А., правоприменици на които са двете останали живи ищци, като съдът е счел, че претендираното от всяка от тях обезщетение от по 180000 лева не е съответствало на принципа на справедливост, както е било изискването на чл. 52 от ЗЗД, поради което на всяка от ищите А. А. и З. К. следвало да се присъди обезщетение от по 140000 лева, от които 70000 лева лично в качеството им дъщери на починалия М.А. и от по 35000 лева в качеството им на правоприменици на всяка една от починалите в хода на процеса Ш. А. и Ж. А., ведно със законната лихва от 28.03.2019 г. до окончателното плащане. От фактическа страна ПОС е установил, че на 24.02.2019 г., М.А., страдащ от Параноидна шизофрения, с последна предходна хоспитализация от януари на същата година, бил доведен от бърза медицинска помощ и полиция в ЦПЗ - П. ЕООД, придружен от съпругата си, като по техни данни не приемал поддържаща терапия, в този ден станал много гневен и конфликтен и заплашвал близките си със саморазправа. На същата дата, между него, като пациент, и екипа на отделението за остро болни мъже, представляван от д-р Калоянова, ръководител на програмата, е сключен терапевтичен договор, по силата на който екипът се е задължил да осъществява компетентно лечение, съобразно с правилата на добрата медицинска практика, да осигурява редовно необходимите медикаменти и условия за лечение и рехабилитация, да оказва психологическа и социална подкрепа, да обсъжда с пациента промените в лечебно-възстановителния процес и да спазва принципите на поверителност на информацията и зачитане интересите на пациента и неговите близки, а

пациентът е посочил, че е запознат със същността и целите на програмата, че е запознат с правилника за вътрешния ред в отделението, че е информиран за необходимостта от редовно спазване на предписанията на екипа, че е уведомен, че при неспазване на програмата и нарушаване на правилника за вътрешния ред може да бъде административно изписан, както и за евентуалните рискове и усложнения от предлаганото му лечение, а също и от опасностите, свързани с несвоевременното му провеждане, като е потвърдил доброволното си съгласие посочения екип да провежда лечението и да контролира процесите на възстановяването му. На 27 срещу 28.03.2019 г., в мъжкото отделение на ЦПЗ, в сграда на бул.“П.ш.“ № 68 в П. възникнал пожар, вследствие на който загинали трима души, един от които бил наследодателят на ищците М.А.. Причина за смъртта на М.А. е била термична травма, причинена от висока температура /пета степен на изгаряне от суха висока температура/, за което свидетелства овъгляването на трупа. При възникване на пожара, пострадалият М.А. е бил жив, за което свидетелства наличието на карбоксиемоглобин в кръвта, както и наличието на сажди по дихателните пътища /заключение на в.л. на л.82-л.88/. Най-вероятната причина за възникналия пожар е била небрежност/невнимание при бораване на открит източник на огън/пламък, като запалка, цигара или клечка кибрит, като според заключения на вещи лица не можело да се счита, че пожарът е възникнал вследствие на „късо съединение“ или „високо преходно съпротивление в местата на съединенията в проводниците в токовия кръг на осветителната инсталация в болничната стая или на умишлени действия - палеж. Намерените неизгорели части от обзавеждането в болничната стая, в която пожарът е възникнал - от легла, одеало, балатум, ПДЧ-плоскост, дунапренови дюшеци, не са били причина за възникване на пожара, тъй като са твърди горими вещества/материали, които не са били склонни към самовъзпламеняване - не могли да бъдат сами по себе си източник на запалване, а могли да се възпламенят единствено при наличие на огнеизточник с достатъчна мощност, който да ги нагрее до и над температурата на възпламеняването им, но са способствали за развитието на пожара, тъй като всеки от посочените, като вероятна причина за пожара открити огнеизточници - цигара, пламък от запалка или от клечка кибрит е бил в състояние да развие достатъчно висока температура при горене, за да доведе до запалването им, като време от около 4-5 минути след запалването им е било достатъчно, за да се стигне до интензивно горене с бурно димоотделяне, каквито са били обективните данни за начина, по който пожарът се е изявил. Съдът е констатирал различия в приетите по делото заключения на първоначална и на тройната допусната след оспорването на първоначалната съдебна пожаро-техническа експертиза в отговора на въпроса - нарушени ли са били норми на изискванията за безопасност в сградата, както и кои обстоятелства са способствали за възникване и разпространение на пожара, като в заключението по първоначалната експертиза е прието, че са налице нарушения на нормативните изисквания по Наредба № Из-

1971/29.10.09 г. за строително техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар, изразяващи се в: неосигурена в сградата система за автоматично и ръчно пожароизвестяване, с изключение на санитарно-хигиенните помещения - т. 2 от Приложение № към чл. 3, ал. 1; неосигурена в сградата вентилационна система за отвеждане на дима и топлината - чл. 113, ал. 5; неосигурени в коридора необходими пожаротехнически средства за първоначално гасене на пожари в помещения – 1 брой пожарогасител с въглероден диоксид 5 кг и 1 брой пожарогасител на водна основа с вместимост 9 л - приложение № 2 към чл. 3, ал. 2 и че за възникване и разпространение на пожара са способствали неосъществен ефективен контрол за недопускане на инцидент със запалване и допускане на източник на открит пламък в помещението, неосъществена необходима организация за ограничаване на риска от възникване на пожар и неосигурени необходими активни мерки за защита от пожар. Заключение на тройната експертиза е приело, че в сградите на ЦПЗ, в частност - в сградата на мъжкото отделение, не са били налице никакви нарушения на правилата и нормите за пожарна безопасност, тъй като съответствието в случая следвало да се прецени при съблюдаване на изискванията на Наредба № 2 за противопожарните строително технически норми, обн. с ДВ бр. 58/87 г., отменена с Наредба №1з-1971 от 2009 г., по която първоначалната експертиза е намерила наличните нарушения, доколкото от сайта на ответника личи, че лечебното заведение се е настило на адреса в град П., ул. "П.ш." № 68 към 2004 г. и липсвали по делото събрани строителни книжа, които да се вземат предвид; от предписанията, дадени на ответника с Разпореждания № 107/2014 г. и № 10/29.03.2019 г., издадени по реда на Наредба № 8121з-882/25.11.14 г. за реда за осъществяване на държавен противопожарен контрол, е било видно, че първото разпореждане има изцяло режимен характер и е свързано с актуализация на нормативната база – Наредба № 8121з-647/01.10.2014 г. за правилата и нормите на пожарна безопасност при експлоатация на обектите, каквато актуализация всъщност изобщо не е била необходима, съгласно § 6 от ПЗР от същата наредба, а и най-вероятно всички констатираните нарушения са били отстранени, тъй като не фигурират във второто отдадено разпореждане; с второто разпореждане е даден разумен срок за отстраняване на констатираните нарушения на предписаните мерки, което означавало, че органът е счел, че те не съставляват пряка или непосредствена пожарна опасност, изискваща налагане на по-тежки административни мерки; при контролна проверка, извършена при ответника от органите по пожарна безопасност, резултатите от която са материализирани с Констативен протокол № 1/20.02.2018 г., с който вещите лица са се снабдили въз основа на издадено им от съда по тяхно искане удостоверение, не са били установени нарушения на правилата и нормите за пожарна безопасност; както и че действията, предприети от дежурния персонал при установяване на възникналия пожар, са били изцяло адекватни, предвид създалата се ситуация, тъй като по обхват и съдържание отговаряли на примерния план за

действие при пожар, изготвен от ответника съгласно приложение № 1 към чл. 9, ал. 1, т. 2 и ал. 5 от Наредба № Из-647/01.10.2014 г. за правилата и нормите на пожарна безопасност при експлоатация на обектите, а тъй като пожарът се е развил за сравнително кратко време от възникването му и протичането му е било съпроводено от интензивно горене с отделяне на голямо количество топлина и обилно димоотделяне с токсични продукти, до стаята не е имало достъп за извършване на първоначални гасителни действия, а е следвало да се извърши евакуация на пациентите и тя е била успешна, защото вследствие на пожара са спасени всички останали пациенти, с изключение на загиналите трима в стаята, в която е било огнището на пожара, към което правилно са насочили огнеборците при пристигането им. Съгласно Правилника за устройството, дейността и вътрешния ред на ЦПЗ-П. ЕООД и Вътрешните правила за пожарна безопасност при експлоатация на обектите на основание чл. 9, ал. 1, т. 1 от Наредба № 8121з-647 от 01.10.2014 г един от основните принципи при лечение на лица с психични разстройства е минимално ограничаване на личната свобода и зачитане правата на пациента - чл. 3, ал. 2, т. 1 от Правилника. Дейността на ЦПЗ се осъществявала според правилата за добрата медицинска практика, медицински стандарт „Психиатрия“, утвърден с Наредба № 24/07.07.2004 г. на МЗ, при зачитане на правата на пациентите съобразно на законодателство и световните харти и конвенции - чл. 5 от Правилника. Ответникът е юридическо лице с капитал - 100% общинска собственост и принципал Общински съвет - П. - чл. 9 от правилника. Съгласно правилника новоприетите пациенти подлежали на пълна проверка на личния багаж от служител на отделението, новопостъпващия пациент е бил длъжен да спазва правилника за вътрешния ред в отделението, в което се лекува, за съдържанието на който го запознавал от приемащия го служител; приетият в стационара болен е бил длъжен да спазва забраната за пушене в сградата, с изключение на пациентите в състояние на недееспособност, като при постъпването му се запознавал от дежурната сестра с вътрешния ред и с възможностите за изписване по дисциплинарен път при нарушение и виновно поведение. Дежурният персонал в стационара е бил задължен да осъществява контрол за спазване на установения ред, като пряко отговарящ е началник отделението и старшата медицинска сестра. Всеки работещ е бил длъжен да знае задълженията си, произтичащи от изготвените инструкции, правила, планове и заповеди, отнасящи се до пожарната безопасност, да спазва правилата за пожарна безопасност и да може да работи с пожаротехническите средства за гасене на пожари. Поддържането на пожарогасителните средства и пожароизвестителните системи да се извършва в съответствие с инструкциите за експлоатация на производителя и при спазване изискванията на съответните стандарти; както и да не се възпрепятства достъпа до пожарогасителите, вътрешните противопожарни кранове и местата за управление на пожароизвестителните системи и системите за управление на огън и дим; при възникване на запалвания и пожари незабавно да се сигнализира на тел. 112, след което да се започне евакуацията на хората и

гасенето на пожара, в съответствие с изготвените планове за евакуация и гасене на пожари. Пред ПОС са били разпитани свидетели: Р.А. - брат на покойния М.А. и Г.К. - съпруг на ищцата З. К., които са установили, че преди смъртта си, М.А. живеел със съпругата си Ш. и дъщерите, като от 2002 г. ищцата З. К. се задомила и се преместила да живее при съпруга си, а две години преди смъртта на баща и ищцата А. А. отишла да живее със семейството си в Германия, тъй че към датата на смъртта на М.А., в къщата живеели само съпрузите Ш. и М. и дъщеря им Ж., но като междувременно М., Ш. и Ж. били ходили при А. в Германия и стояли там почти една година, като А. се обаждала на баща си по телефона всеки ден, докато била в Германия, а когато се връщала в България, отсядала при родителите си, а като разбрала за смъртта на баща си се прибрала и останала около 6 месеца в България и си тръгнала след четири месеца, а З. К. се чувала ежедневно по телефона на майка и с баща си М. К. и ходела у тях 2-3 пъти седмично, в събота и неделя - задължително. М. и Ш. нямали проблеми и си били близки, като св.А. не е виждал брат си да бие съпругата си, да ѝ нанася побой, не знаел брат му да е злоупотребявал с алкохол, а знае да е пиел само бира. Свидетелят К. не е чувал от съпругата си З. К. баща ѝ да бие майка ѝ, но свидетелят А. е чувал брат си да заплашва Ш., като я обиждал, а свидетелят К. знаел лично от Ш., че М. я е ревнувал. Когато не си пиел хапчетата, М. се влошавал, не бил в добро състояние, започвал да вика, ставал нервен, променял поведението си и затова викали бърза помощ, и бил настаняван в ЦПЗ. Хапчетата на М. му ги давала жена му, а когато не искал, викала свидетеля А., който живеел много близко до тях, но понякога той пак не ги искал, а според свидетелят К., лекарствата най-често му ги давала З., защото той най-много я обичал, като най-малка дъщеря. Преди смъртта на М., Ш., А. и Ж. почти винаги заедно ходели с него по сватби и рождени дни. След смъртта му, Ш. била много зле и започнала да взима успокоителни - не можела да спи нормално, не искала да се храни, сънувала кошмари, спряла да ходи по сватби и рождени дни, и да се вижда с приятели за около година. Същите били и реакциите на А. и Ж. - също сънували кошмари, затворили се в себе си, спрели да се хранят. Те ходели на сбирки, но по-рядко и както повелява традицията - без да се гримират и без да танцуват. Децата и Ш. извършили всички необходими ритуали да почетат паметта на М., а Ш. ходела на гроба, ако не всяка седмица, то през седмица. Още си го тачели и досега очите им се насълзявали, когато говорили за него. Преди смъртта на баща ѝ, отношенията между него и З. били много добри, били си много близки. Като най-малка, той най-много я обичал. Новината за смъртта на баща и се отразила много зле на З. - много се била стресирала, започнала да плаче. Когато разбрала обстоятелствата около смъртта, не била на себе си три-четири месеца - получила от стреса червен вятър, инфекция на крака, от която и се подул крака, спряла да работи във фирмата, до скоро била на хапчета - личната лекарка и дала валериан за успокоение и е пиела, станала по-затворена и по-разсеяна, не искала да общува с хора, често казвала, че сънува баща си, че я

викал. Спазвала обичаите и ходела на гробищата, и сега, като знаела за делото, пак се разстроила и разплакала - не е била преодоляла смъртта му.

С оглед така установените в производството факти ПОС е достигнал до правни изводи по съществото на спора, приемайки предявените иски за основателни. След като е изложил същността на исковите по чл. 49 от ЗЗД в законодателен, теоретичен и практически аспект, според ПОС е било категорично установена вреда, като причинена по време на провеждане на ответния ЦПЗ лечение на М.А., осъществявано под контрола и при вътрешния ред и организация, създадени с утвърден за целта от ответника правилник и е настъпила смъртта му, причинена от пожар в стаята, в която е бил настанен. По същество спорът се решавал от отговорите за наличието на останалите предвидени от закона релевантни предпоставки за ангажиране отговорността на ответника - вредите да са причинени от лице, на което отговорният по чл. 49 от ЗЗД е възложил работа, да са причинени при или по повод изпълнението на възложената от ответника работа и работникът да има вина за причиняването им. Тези релевантни за ангажиране на отговорността на ответника предпоставки ПОС е приел за налични в случая, като е посочил, че цени приетите по делото експертни заключения съгласно чл. 202 от ГПК и че съдът не е длъжен да възприема заключенията на вещите лица. Според ПОС очевидно е било, че не става дума за вреда, причинена при изпълнение на възложената от ответника на съответните негови служители работа по лечение на пациента и не става дума за пряко нарушение на общите разпоредби на чл. 80 и чл. 86, ал. 1, т. 3 и т. 10 от Закона за здравето, на които ищците се позовават в исковата молба. За несъстоятелни ПОС е приел доводите на ищците, черпени от допуснато от ответника нарушение на задължения, вменени му от Наредба № 49/18.10.2010 г. за основните изисквания, на които трябва да отговаря устройството, дейността и вътрешният ред на лечебните заведения за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи, в която се съдържали изисквания за мебелировката, инсталациите и др., които трябва да осигурят безопасност, хигиена и удобство защото, приложното ѝ поле, очертано от чл. 1 и от основанията за издаването ѝ в § 5 от ПЗР - чл. 46, ал. 3 и чл. 57, ал. 2, нормативният акт се отнасял до лечебните заведения за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи, но не и за Центровете за психично здраве, като лечебните заведения за болнична помощ те са били посочени в чл. 9, ал. 1 от Закона за лечебните заведения и ЦПЗ не са били измежду тях, а домовете за медико-социални грижи са друг вид лечебни заведения по смисъла на чл. 10, т. 4 от ЗЛЗ, различни от ЦПЗ, регламентиран по чл. 10, т. 3 от същия закон. Не е била и с пряко отношение към казуса разпоредбата на чл. 3 от цитираната от ищците Наредба № РД-07-2/16.12.2009 г. за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, защото не е твърдяно в исковата молба, нито е било установено по делото пожарът да е бил възникнал и/или М.А. да е починал вследствие на това, че

ответникът е допуснал до работа работник или служител, който не притежава необходимите знания и умения и/или не е инструктиран по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Относно твърдението на ишците, че от ответника са били нарушени правилата на добра медицинска практика и утвърдените по съответния ред медицински стандарти ПОС е констатирал, че в медицински стандарт „Психиатрия“, съставляващ приложение и утвърден с Наредба № 24/07.07.2004 г. за утвърждаване на медицински стандарт „Психиатрия“, психиатричното обслужване в Центровете за психично здраве е предмет на регламентация по р. III, б. Б от този стандарт, поради което изискванията на т. IV А, 1.2.1, б. „в“ и „г“, на които ишците се позовават като неизпълнени от ответника с писмената си защита и конкретно - да има осигуреност с възможности за визуално наблюдение на пациентите и минимум две медицински сестри и двама санитарни на смяна, са били неприложими за дейността на ответника, тъй като от р. IV и неговата б. А на същия стандарт ясно личало, че се касаело психиатричното обслужване на пациент в лечебно заведение за болнична помощ и в психиатрично отделение/клиника като основна структурна единица в лечебно заведение за болнична психиатрична помощ с капацитет 10-40 легла, а ЗЛЗ определял ясно кои са лечебните заведения за болнична помощ и те са били: болници за активно лечение, болници за продължително лечение, болници за рехабилитация и болници за продължително лечение и рехабилитация /чл. 9, ал. 1, т. 1-4 от ЗЛЗ/, докато Центровете за психично здраве са съгласно този закон други лечебни заведения /чл. 10, т. 3 в глава втора - Видове лечебни заведения и чл. 26 в глава Пета - Други лечебни заведения на ЗЛЗ/, и като в р. III на стандарта не се съдържаха изисквания за сигурност и безопасност аналогични на тези в р. IV, на което ишците се позовавали - т.е. ответникът не е имал такова задължение и не можело да се счита, че вредата е била причинена поради неговото неизпълнение. Към март 2019 г. по отношение дейността на лекарите са действали Общи правила за добра медицинска практика на лекарите в Република България, приети на 56-я събор на Българския лекарски съюз, утвърдени с издадената на основание чл. 5, т. 4 от Закона за съсловните организации на лекарите и на лекарите по дентална медицина от министъра на здравеопазването Заповед № РД-28-256/25.11.2013 г., съставляващи приложение към същата заповед, които, съгласно т. 2 от нея и са били задължителни за всички лекари, упражняващи медицинска професия на територията на Република България, като същите, както и заповедта, се намирали на официалния сайт на Българския лекарски съюз. Съгласно тези правила: лекарят трябвало да поставя грижата за пациента на първо място /т. 3.1/; добрата медицинска практика трябва да включва безопасни грижи за пациента /т. 9.2/; необходимо е било лекарят да познава добре нормативните актове, регламентиращи дейността, която осъществява /т. 15/ и безопасността на пациентите е винаги безусловен приоритет /т. 27/, тъй че последното изцяло кореспондира на твърдението на ишците, като извън общото задължение, произтичащо от чл. 86, ал. 1, т. 3 от

33 да осигури на пациента качествена здравна помощ за заболяването, от което М.А. е страдал, ответникът е имал и задължението да осигури безопасността му по време на престоя в отделението, в което е бил настанен, като безусловен приоритет. Според ПОС именно това задължение не е било изпълнено и така се е стигнало до причиняване на вредата, доколкото, макар с правилника за вътрешния ред на ЦПЗ да е била установена забрана за тютюнопушене в сградата и контролът за спазване на установения ред да е бил възложен на началника на отделението и на старшата сестра, като в правилника е предвидена и възможността за административно изписване при нарушаването му от пациентите, които също имат задължение да се съобразяват с тази забрана, категорично установеният в производството факт, че най-вероятната причина за възникване на пожара е боравенето с открит огън от горяща цигара, клечка кибрит или запалка вътре в стаята, в която се е намирал загиналия, не можело да означава друго, освен че установените от самия ответник правила, отнасящи се до вътрешния ред в ЦПЗ, при съблюдаване на които се осъществява дейността му, не са били изпълнени от служителите му, на които е било възложено упражняването на контрол за тяхното изпълнение. Окръжният съд е приел, че този аргумент е бил изводим от две приети заключения, имало конкретни данни за нарушение на правилника на ответника за вътрешния ред изискване за забрана на тютюнопушенето в сградата, респективно за осъществяване на ефективен контрол върху спазването ѝ, със съдържащи се в приложените от ДП материали, които били налагали категоричния извод, че ръководството и служителите на ответника са знаели за извършваните от пациентите нарушения на тази съществуваща по правилника завътрешния ред забрана, но се били оказали неспособни да се справят с прилагането на мерки за спазването и или са се оттеглили мълчаливо от това свое задължение, под претекст, че на пациентите, поради заболяването им, е бил необходим прием на никотин в големи количества, че страдали от тъй наречения „малигнен табакизъм“. В този смисъл ПОС анализира и показания на свидетели и приетите по делото заключения на вещи лица, като заключава, че ищите са били установили в производството, че до възникване на пожара, се е било стигнало поради небрежност на служителите на ответника, на които е било възложено да осъществяват контрол върху забраната за тютюнопушене в сградата, в която според ПОС попадал и контрола върху държането и боравенето със средствата за запалване на цигарите - кибрит, запалка. Счел е, че по делото липсвали събрани доказателства, въз основа които можело да се направи обоснован извод по въпроса дали за сградата, в която се е помещавало мъжкото отделение на ЦПЗ са били приложими към датата на пожара- 27/28.03.2019 г. разпоредбите на Наредба № Из-1971/29.10.2009 г. за строително-техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар или приложими са били разпоредбите на Наредба № 2 за противопожарните строително-технически норми, обнародвана с ДВ бр. 58/87 г., отменена с § 8 от ПЗР на Наредба № Из-1971, като причината такива

доказателства да не се съберат са били липсата на наведени от ищите с исковата им молба конкретни твърдения за извършени нарушения в тази връзка, които да бъдат подложени на доказване в процеса. Прието е от ПОС, че Наредба № Из-1971 в сила от 05.06.2010 г. е действащ нормативен акт към датата на изготвяне и на двете приети по делото заключения и е приложима само при проектиране, изпълнение, реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или промяна на предназначението на обекти или части от тях и при извършване на СМР, за които се изисква разрешение за строеж, предприети след датата на влизането ѝ в сила, а по делото не са били навеждани каквито и да е твърдения сградата, в която се е помещавало мъжкото отделение на ЦПЗ, да е била проектирана, изградена или реконструирана след датата на влизане на тази наредба в сила. По същите принципни причини ПОС е счел, че е налице приложимост на Наредба № 2 от 1987 г., отменена с § 8 от ПЗР на Наредба № Из-1971, защото нямало данни по делото, дали сградата е изградена преди приемане на същата наредба или след нейното влизане в сила, като от множеството преходни и заключителни разпоредби на двете наредби се стигало до извод за тяхната приложимост занапред във времето. Според ПОС разпоредбите на чл. 14 от Наредба № 8121з-647 изисквали наличие на пожароизвестителна система със специфичен звуков сигнал за всеки обект в експлоатация, тъй като правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите, които са в предмета на приложното ѝ поле, се прилагали за всички обекти, независимо от вида на собственост - изискване, неспазването на което е било вече въведено като оплакване, а не се установило наличие на изпълнена пожароизвестителна система. Затова ПОС е обобщил, че освен поради неизпълнение на задълженията за контрол върху държането и боравенето с открити огнеизточници от пациентите, вследствие на които е възникнал пожара, до причиняване на вредата се е стигнало и поради неизпълнение от ответника на пожароизвестителна система. Съдът е приел, че в действащата към датата на пожара Наредба № 8121з-647, е налице изискване пожаротехническите средства за първоначално гасене да се поддържат в изправно състояние, да са поставени на леснодостъпни и с добра видимост места, като за тези, които са разположени в заключени шкафове или помещения, се предвиждали средства за достъп при аварийна ситуация, като според ПОС не е било налице нарушение на тази изисквания. Било е налице разпореждане след пожара с констатации за пожарогасители с неизвършен в срок технически преглед. Не е било доказано, че персоналът на ответника не е предприел необходимите мерки за първоначално гасене на пожара, предвид липсата на достатъчно средства за първоначално гасене, както и поради неисправност на пожарогасител, както и не е било доказано по делото наличие на вина на дежурните служители на ответника относно непредотвратяване разпространението на пожара. Служителите са били действали адекватно в съответствие с плана за действие при пожар, пристъпили са към евакуация на останалите пациенти, което е сторено и освен тримата загинали в стая 17,

всички останали пациенти и наличен персонал са спасени. Затова и ПОС е намерил, че са били налице всички предпоставки по чл. 49 от ЗЗД за ангажиране на отговорността на ответника да обезщети ищците за неимуществените вреди, претърпени от тях във връзка със смъртта на наследодателя им, тъй като същата е била настъпила вследствие на немарливо изпълнение или неизпълнение на вменени на персонала или на ответника като експлоатиращ обекта задължения, установени с Правилника му за вътрешния ред и с нормативен акт и същите са били извършени от неговите служители при и по повод изпълнение на възложената им от ответника работа, като вследствие на това в сградата е възникнал пожар на 27/28 март 2019 г., който е довел до смъртта на М.А.. След като е намерил исковете за основателни, ПОС е счел, че същите на основание чл. 52 от ЗЗД следва да се уважат частично до размер от по 70000 лева. Изложил е съждения относно установените от съдебната практика критерии на понятието "справедливост" по чл. 52 от ЗЗД. Приел е, че смъртта на близък е обичайно тежка и невъзвратима загуба за сродниците му, особено когато е неочаквана, но в конкретния случай следвало да се вземе предвид, че покойният, поради заболяването си от параноидна шизофрения и влошаванията му, заради преустановяване на приема на лекарства, както се установи с показанията и на двамата доведени свидетели, е бил често настаняван за лечение, както е било и в случая по времето на пожара, тъй че можело да се заключи, че поради заболяването си и честите отсъствия от дома, той не е бил в състояние да бъде опора в живота на близките си, а по-скоро е бил в тяхно бреме. Заболяването при М.А. е било налично от 1974 г., последната предходна хоспитализация е била проведена само месец преди поредното постъпване на 24.02.2019 г., както и че семейството не е полагало адекватни грижи за поддържащото негово лечение и социална реадaptация и че той е бил регистриран с конфликтни прояви и честа злоупотреба с алкохол. Макар и формално към датата на смъртта си М.А. да е бил все още в трудоспособна възраст, това не е рефлектирало в насока поемане на отговорности за издръжка и осигуряване на благосъстояние на семейството. Според ПОС отношенията на покойния с ищците не са били толкова близки, колкото са очертавани от свидетелите, което личало от противоречия в показанията им. Според св. А. брат на пострадалия, М. и съпругата му Ш. нямали помежду си проблеми, но когато се влошавало състоянието, брат му започвал да вика, ставал нервен и заплашвал Ш., като я обиждал, а св. К. е посочил, че самата Ш. му се била оплаквала, че съпругът ѝ я ревнувал, което е било в опровержение на твърденията в исквата молба, че двамата съпрузи си били изключително близки, че отношенията им се характеризирали с взаимна обич и разбирателство, като се подкрепяли и взаимно разчитали един на друг. ПОС е сравнявал показанията на св. А. дадени в гражданския процес и в досъдебното производство, където е заявил, че брат му е бил агресивен към жена си и това се е изразявало в чести побои над жена му Ш., макар в настоящето производство свидетелят да не посочвал такива прояви. По отношение на

дъщерята Ж., която единствено е живеела към датата на смъртта на баща си в общо домакинство с него, се е било установило, че е бавно развиваща се, че не е ходила на училище и не можела да пише, както и че св. А. не е разговарял лично с нея за смъртта на баща ѝ, тъй че да се разбере дали тя изобщо е осъзнала случилото се и дали страда от него, или поведението ѝ, което пак същият свидетел е описал - че отказвала храна, насълзявала се когато се говори за баща ѝ, сънувала кошмари, затворила се, че по отношение на външните прояви като просто копиране на поведението на останалите членове на семейството, за които е дал показания св.А., без да има персонална представа от какво същото е продиктувано. За ищите А. и З. се е установило, че и двете не са живеели към датата на смъртта на баща им в едно жилище с него, а са имали различно местоживееене, като първата е живеела в Германия, а втората, от момента на задомяването си със св. К. през 2002 г., 17 години преди смъртта на баща ѝ, макар и в П., е живеела в различно от родителите си домакинство и жилище. От показанията на двамата разпитани свидетели не се е било установило ищите да са преживяли смъртта на сродника им със силата и интензивността твърдяни с исковата молба. Напротив, от показанията на св. А. се е установило бланкетно, без разлика за трите ищци Ш., А. и Ж., за които се отнасят показанията му, че проявите, в които се изразила скръбта им след смъртта на М.А. – не могли да спят, да се хранят, сънували кошмари, продължили около три-четири месеца, като Ш. започнала да взима и успокоителни и преустановила ходенето по сватби и рождени дни за около година, а дъщерите ходели, но не танцували и не се гримирали, както повелявал обичаят и единствената друга проява на скръбта им по починалия, за която е съобщил е насълзяването на очите им при разговор за покойния. По същия начин и св. К. е посочил, че депресията/стреса на съпругата му З. от смъртта на баща ѝ продължил два-три месеца, в които не била на себе си, като пиела валериан за успокоение, че станала по-затворена, че сънувала кошмари, което продължило три-четири месеца, както и че не е преодоляла това състояние, тъй като и при призоваването му за делото се разстроила и започнала да плаче. Според ПОС описаните обстоятелства водели до необходимост от намаляване на обезщетението по отношение на всички ищци, в сравнение с обичайните сходни случаи. Единственото обстоятелство, което ПОС е зачел като налагащо по-високо обезщетение от обичайното е било състоянието на тялото на покойния М.А., вследствие пожара, при който е загинал - изцяло овъглено до степен на неузнаваемост, което обективно можело да доведе до твърдяното от ищите в исковата молба преживяване на шок от случилото се.

Настоящият състав намира за правилно и обосновано прецизирането от първоинстанционния съд на част от приложимата нормативна база с оглед предмета на делото. Липсва пряко нарушение на посочените от ищите разпоредби на чл. 80 и чл. 86, ал. 1, т. 3 и т. 10 от Закона за здравето, които се отнасят за качеството на медицинската помощ, за достъпната и качествена здравна помощ, сигурността и безопасността на диагностичните и лечебните

процедури, провеждани по време на лечението – права на всеки пациент. Тези права на ползвателите на медицинските услуги са тясно свързани със специфичната здравна дейност и не засягат съпътстващи я битови елементи. Правилно са игнорирани от ПОС ищцовите аргументи за твърдяни нарушения от ответника на Наредба № 49/18.10.2010 г. за основните изисквания, на които трябва да отговаря устройството, дейността и вътрешният ред на лечебните заведения за болнична помощ и домовете за медико-социални грижи, относно вътрешно оборудване и инфраструктура пряко относими към безопасност, хигиена и удобство, поради приложимост съгл. чл. 1 и § 5 от ПЗР във вр. с чл. 46, ал. 3 и чл. 57, ал. 2 от ЗЛЗ към лечебните заведения за болнична помощ (чл. 9 от ЗЛЗ) и домове за медико-социални грижи (чл. 5, ал. 3 от ЗЛЗ), но не и за Центровете за психично здраве, които са класифицирани като други лечебни заведения по чл. 10, т. 3 от ЗЛЗ – извън болничните и извън домовете за медико-социални грижи, като за ЦПЗ не е относима посочената Наредба № 49 от 18.10.2010 г. Неотносимо е в конкретния случай и извличане на доводи от Наредба № РД-07-2/16.12.2009 г. за условията и реда за провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, защото не е установено от доказателствата по делото, нито е било внасяно като основание с исковата молба нарушено на чл. 3 от този нормативен акт – допускане от ответника на работа към момента на инцидента на работник или служител, който да не притежава необходимите знания и умения и/или не е бил инструктиран по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд. Неприложим е и раздел IV А, 1.2.1 от утвърдения с Наредба № 24/07.07.2004 г. медицински стандарт „Психиатрия“, изискващ осигуряване на повишена сигурност чрез осигуряване на повишен надзор и грижи при болни с риск от агресивно, автоагресивно или непредсказуемо поведение или с коморбидност между телесна и психиатрична патология; присъствие на санитар при всички процедури (напр. даване на лекарства); осигуреност с възможности за визуално наблюдение на пациентите - непосредствено или с дистанционни средства; минимум две медицински сестри и двама санитар на смяна, защото това са изисквания за болница, но не и за Ц. за п.з., за който не са предвидени такива изисквания съгласно относимия за ЦПЗ раздел III, б. Б от посочения стандарт и в тази връзка е правилен изводът на ПОС, че не се съдържат за ЦПЗ изисквания за сигурност и безопасност аналогични на тези в раздел IV.

Логични са изводите на първоинстанционния съд относно невъзможността за определяне приложимост на съответен нормативен акт относно пожарната безопасност с оглед липсата на ангажирани доказателства от ищите за момента на построяване и въвеждане в експлоатация на сградата на ЦПЗ – П., в която е възникнал пожара. Налице са единствено данни, че ответникът се е преместил в тази сграда през 2004 г., но за нея няма данни преди тази година. Ето защо ПОС правилно е изразил съмненията си относно прилагането на изискванията на Наредба № Из-1971 от 29 октомври

2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар, както и предхождащата я Наредба № 2 за противопожарните строително-технически норми от 1987 г. В този ред на разсъждения следва да се отбележи, че не е ясно дали не са приложими евентуално съществувалите преди Наредба 2 от 1987 г. - Противопожарни строително-технически норми от 1972 (ДВ 9/72; 93/73) или предходни такива.

За да обоснове основателността на предявените искиове окръжният съд се е позовал на действащи към момента на пожара Общи правила за добра медицинска практика на лекарите в РБ, приети на 56-ия събор на БЛС, утвърдени от МЗ със Заповед РД-28-256/25.11.2013 г., а именно: поставяне от лекаря грижата за пациента на първо място /т. 3.1/; включване на безопасни грижи за пациента /т. 9.2/; добро познаване от лекаря на нормативните актове, регламентиращи дейността, която осъществява /т. 15/. Окръжният съд е посочил и т. 27 от посочените Общи правила, като е цитирал задължение за безусловен приоритет на безопасността на пациентите. Така изложените доводи не могат да се приемат за относими към предмета на делото. Защото първо – те са относими към индивидуалната, конкретна и специфична лечебна дейност на всеки лекар, свързани са с упражняване на лекарската професия и нямат общо с битовото устройване на пациентите, а ПОС не е посочил нито конкретен лекар от ЦПЗ, нито конкретна лекарска дейност, довела до възникване на пожара, като липсват каквито и да са твърдения и доказателства в тази насока. Второ - констатира се превратно цитиране от ПОС на съдържанието на т. 27 от правилата, като същата се отнася за това, че лекарят трябва да защитава пациентите от вреди, които могат да бъдат причинени от действията или здравословното състояние на друг лекар или медицински специалист, като безусловния приоритет на безопасността на пациентите не е въобще, а по отношение на възникнали съмнения/опасения относно действията на друг колега, т.е. друг лекар или медицински специалист. И в тази насока по делото липсват твърдения и доказателства. Настоящият съд не приема този довод на първоинстанционния съд за аргументиране основателността на ищцовите претенции.

Първостепенният съд е допуснал необосновано разширително тълкуване на нормите на приложените по делото Правилник за устройството, дейността и вътрешния ред на ЦПЗ – П. ЕООД и Вътрешните правила за пожарна безопасност при експлоатация на обектите на основание чл. 9, ал. 1, т. 1 от Наредба № 8121з-647 от 01.10.2014 г. Съгласно чл. 45, § 3 от Правилника приетият в стационара болен е бил длъжен за спазва забраната за пушене в сградата с изключение на пациентите в състояние на недееспособност. Не се констатира и не се доказва по делото четирите лица от стая № 17 на мъжкото отделение в ЦПЗ – П. да са в състояние на недееспособност. По отношение на пострадалия М.А. не се установи да е поставян под запрещение пълно или ограничени, или по някакъв начин да не е разбирал свойството и значението на постъпките си и възможността да ги ръководи. Липсват каквито и да са данни по делото, че е следвало по

отношение всеки един от тези четирима пациенти съгласно чл. 29, ал. 6 от Правилника – при необходимост от спешна медицинска помощ да бъде преведен в друго лечебно заведение. Пострадалият М.А. е бил запознат при подписване от него на терапевтичен договор на 24.02.2019 г. с Правилника за вътрешния ред на центъра и със санкциите при неговото неспазване. Видно от заключенията на двете единична и тройна ПТЕ най-вероятна причина за пожара е използване на открит източник на пламък. Не съществува нито едно доказателство по делото, че това е именно запалена цигара. Т.е. не е доказано категорично и по безспорен начин, че някой от четиримата пациенти в стая № 17 е нарушил забраната за тютюнопушене. Въпреки, че е една от възможните причини за предизвикване на огън чрез кибрит или запалка, тютюнопушенето не е единствената възможна причина за това. От материалите по делото е видно, в съответствие с нормативите, осветлението в стаите се включва и изключва от коридора, т.е. причина за боравене с огън е възможна и с цел осветяване. Вещите лица при разпита си в съдебно заседание на 25.01.2022 г. – л. 837 са посочили като най-вероятна причина за пожара на огнеизточник – запалка или кибрит, но не и запалена цигара, която е с по-голям процес на тлеене и непълно горене. Не може да се тълкува, че забраната за тютюнопушене означава забрана за наличие на кибрит или запалка у пациентите и боравенето с тях без тютюнопушене, още повече, че в ЦПЗ е имало установени места за тютюнопушене. Обстойната проверка на личния багаж е само при постъпването на пациента съгласно чл. 42, ал. 2 от Правилника. Обоснованата презумция за вменяемост на приетите пациенти изисква зачитане на правата им – чл. 3, ал. 2, т. 1 *in fine* от Правилника. Съгласно възприетите в актуалното демократично общество принципи, скрепени правно чрез чл. 5, ал. 4 от КРБ и в съответствие с разпоредбите ЕКПЧОС, включително и по чл. 8 от конвенцията, ответникът е бил длъжен да спазва изискванията за зачитане на неприкосновеността на личния живот на четиримата пациенти в стая № 17, като намесата му е била недопустима. Центърът за психично здраве не представлява пенитенциарно заведение по смисъла на ЗИНЗС – затвор, затворническо общежитие, арест и др. Активният мониторинг от добре ориентирани и обучени правозащитници не би допуснал нарушение на правата на човека в ЦПЗ, още повече, че често в тоталитарни режими те са използвани и не по предназначение. Единодушни са и двете експертизи по отношение на причината за възникналия пожар – действия на лице в стаята чрез открит огнеизточник, без да може да се твърди със сигурност тютюнопушене. В тази връзка не съществува задължение за персонала и не е имало основание без прокурорско разрешение за претърсване или личен обиск и съответно изземване на запалка или кибрит от пациентите без да бъдат нарушени основните им човешки права. Т.е. забраната за тютюнопушене не обхваща забрана на средства за възпроизвеждане на огън като кибрит или запалка. Ето защо изводът на ПОС за неспазване на Правилника от персонала на ЦПЗ е необоснован.

Превратно е тълкуван от ПОС и текстът на чл. 14, ал. 2, т. 1 от Наредба

№ 81213-647 от 1 октомври 2014 г. за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите относно задължение на ответния ЦПЗ да изпълни пожароизвестителна система със специфичен звуков сигнал за всеки етаж. Съгласно ал. 1, изр. I на чл. 14 обектите се поддържат в техническо състояние, при което са въведени в експлоатация и в съответствие с изискванията на тази наредба. Завареното техническо състояние на едноетажната сграда, в която е възникнал пожарът е към 2004 г., когато се е нанесъл в нея ЦПЗ – П.. Към този момент не е съществувало задължение спрямо ЦПЗ и не е имало изискване относно техническото състояние на сградата да бъде изпълнена пожароизвестителна система. По делото са приложени издадени актове от компетентният контролен орган по ПБЗН съгласно § 5 от ПЗР на Наредба № 81213-647, а именно – Първа районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ – П.. В Констативен протокол № 1/20.02.2018 г. издирен, изискан от тройната експертиза и приет надлежно като доказателство от ПОС, една година преди пожара към посочената дата е посочено ясно и еднозначно в т. 4: „Пожароизвестителни и пожарогасителни инсталации: не е необходима, съгласно одобрените проекти материали към датата на въвеждане на обекта в експлоатация“ – документ, послужил за крайните обобщени изводи на експертите. В първото Разпореждане № 107 от 13.12.2014 г. на същия контролен орган, издадено непосредствено след приемане на Наредба № 81213-647 липсва дадено предписание по отношение на пожароизвестителни или пожарогасителни системи.

По изложените съображения настоящия състав кредитира заключението на тройната експертиза – л. 752-806 от дело ПОС относно липса нарушения на изискванията за пожарна безопасност в сградата, в която е загинал пострадалия М.А. от страна на ответника, които да са в причинно-следствена връзка с настъпилия негативен резултат. В резултат на открит огнеизточник от лице в болничната стая лесно са се възпламенили и интензивно горели дунапренови дюшеци, завивки, възглавници и чаршафи, като с оглед материята от която са направени – със сравнително ниски температури на възпламеняване и то от маломощен огнеизточник, при горенето са отделили голямо количество топлина и обилно димоотделяне с токсични продукти на горенето и това е станало още в началното развитие на пожара. Именно тези фактори са възпрепятствали достъпа за първоначални гасителни действия от страна на персонала. Мебелировката от ПДЧ и фурнир в стаята също са били допринесли за разпространението на пожара. Вещите лица са категорични, че посоченото оборудване в стаята не може да се самовъзпламени. Не са нарушени пожаротехническите изисквания за безопасност в сградата. Действията на дежурният персонал са били правилни и адекватни, извършени приоритетно и в необходимата последователност. Своевременно е подаден сигнал на тел. 112. Проведена е успешна евакуация на застрашените от опасните фактори на пожара лица. В хода на въззивното производство е прието писмо от Окръжна прокуратура – П. с вх.№ 5523/12.07.2022 г. ведно с

приложено Постановление за прекратяване на наказателно производство от 08.07.2022 г. по преписка № 2546/2019 г. и Досъдебно производство № 217/2019 г. по описа на II РУ на МВР – П., от което е виден извод за възникване на пожара, поради небрежност на лицата в стая № 17 свързано с боравене на открит огнеизточник в помещението, без да са констатиране в ДП нарушения на противопожарните правила от персонала на ответния ЦПЗ. Не е установена завършеност на фактическия състав на чл. 49 от ЗЗД: не е додказано противоправно виновно поведение на лице от персонала на ответника, което при и повод възложената работа да е извършило деяние в пряка причинно-следствена връзка с настъпилия вредоносен резултат. Спазени са дължимите от ответника адекватни противопожарни правила. Пожарът е възникнал и се е развил от боравене с открит огнеизточник от пациент в болничната стая.

Изложеното налага извод за основателност на жалбата на въззивника-ответник и неоснователност на жалбата на наследниците на пострадалия, както и за отмяна на обжалваното решение като неправилно в осъдителните му спрямо „Ц за п.з. - П.“ ЕООД части и за потвърждаване в останалата му отхвърлителна част.

Относно направените във въззивното производство разноски се констатира извършването им от Ц за п.з. - П.“ ЕООД в размер на 5600 лева за държавна такса, които са претендирани, като е представен и списък по чл. 80 от ГПК. С оглед така постановения резултат пред въззивния съд следва да бъде извършено произнасяне и относно дължимите разноски в първоинстанционното производство. Следва да бъдат присъдени в полза на дружеството направените пред окръжния съд разноски за един адвокат в размер на 12321 лева, както и платените 1688 лева за вещи лица или общо за тази инстанция – 14009 лева. Разноските следва да бъдат присъдени съразмерно, като А. М. А. и З. М. К. – и двете лично и като правоприемници на правата по предявените искиове на починалите в хода на производството тяхна майка Ш.В. А. и тяхна сестра Ж. М. А. следва да заплатят на Ц за п.з. - П.“ ЕООД, всяка една от тях поотделно по 9804.50 лева за двете инстанции. И тъй като в първоинстанционното производство в полза на ЦПЗ – П. са присъдени в тежест на двете ищци по 4280.53 лева за всяка една от тях, следва в настоящето производство да бъдат присъдени допълнително по 5523.97 лева в полза на дружеството.

Мотивиран от изложеното съдът:

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 260028 от 27.02.2022 г. по гр.д. 2673/2020 г. по описа на Окръжен съд – П. В ЧАСТТА, в която „Ц за п.з. - П.“ ЕООД с ЕИК -, със седалище и адрес на управление: град П., бул. “П.ш.” № 68 е осъден да заплати на основание чл. 49 от ЗЗД на А. М. А. с ЕГН - *****, със

съдебен адрес: град П., ул. “Д-р Г.В.” № 2, ет. 1, офис 7, адвокат М. Б., лично и като правоприемник на правата по предявените иски на починалите в хода на производството нейна майка Ш.В. А. с ЕГН - ***** и нейна сестра Ж. М. А. с ЕГН - *****, по банкова сметка ... при П.и.б., с титуляр М. Б., сумата от 140000-сто и четиридесет хиляди лева, ведно със законната лихва от 28.03.2019 г. до окончателното плащане, като обезщетение за неимуществените вреди, претърпени във връзка със смъртта на баща й М.С.А. с ЕГН - *****, починал вследствие на пожар, състоял се на 27 срещу 28 март 2019 г. в мъжко отделение на „Ц за п.з. - П.“ ЕООД, след приемането му в там за провеждане на лечение и вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ предявеният от А. М. А. с ЕГН - *****, със съдебен адрес: град П., ул. “Д-р Г.В.” № 2, ет. 1, офис 7, адвокат М. Б., лично и като правоприемник на правата по предявените иски на починалите в хода на производството нейна майка Ш.В. А. с ЕГН - ***** и нейна сестра Ж. М. А. с ЕГН - ***** иск против „Ц за п.з. - П.“ ЕООД с ЕИК -, със седалище и адрес на управление: град П., бул. “П.ш.” № 68 на основание чл. 49 от ЗЗД за заплащане на сумата от 140000-сто и четиридесет хиляди лева, ведно със законната лихва от 28.03.2019 г. до окончателното плащане, като обезщетение за неимуществените вреди, претърпени във връзка със смъртта на баща й М.С.А. с ЕГН - *****, починал вследствие на пожар, състоял се на 27 срещу 28 март 2019 г. в мъжко отделение на „Ц за п.з. - П.“ ЕООД, след приемането му в там за провеждане на лечение.

ОТМЕНЯ Решение № 260028 от 27.02.2022 г. по гр.д. 2673/2020 г. по описа на Окръжен съд – П. В ЧАСТТА, в която „Ц за п.з. - П.“ ЕООД с ЕИК -, със седалище и адрес на управление: град П., бул. “П.ш.” № 68 е осъден да заплати на основание чл. 49 от ЗЗД на З. М. К. с ЕГН - *****, със съдебен адрес: град П., ул. “Д-р Г.В.” № 2, ет. 1, офис 7, адвокат М. Б., лично и като правоприемник на правата по предявените иски на починалите в хода на производството нейна майка Ш.В. А. с ЕГН - ***** и нейна сестра Ж. М. А. с ЕГН - *****, по банкова сметка ... при П.и.б., с титуляр М. Б. сумата от 140000-сто и четиридесет хиляди лева, ведно със законната лихва от 28.03.2019 г. до окончателното плащане, като обезщетение за неимуществените вреди, претърпени във връзка със смъртта на баща й М.С.А. с ЕГН - *****, починал вследствие на пожар, състоял се на 27 срещу 28 март 2019 г. в мъжко отделение на „Ц за п.з. - П.“ ЕООД, след приемането му в там за провеждане на лечение и вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ предявения от З. М. К. с ЕГН - *****, със съдебен адрес: град П., ул. “Д-р Г.В.” № 2, ет. 1, офис 7, адвокат М. Б., лично и като правоприемник на правата по предявените иски на починалите в хода на производството нейна майка Ш.В. А. с ЕГН - ***** и нейна сестра Ж. М. А. с ЕГН - ***** иск против „Ц за п.з. - П.“ ЕООД с ЕИК -, със седалище и адрес на управление: град П., бул. “П.ш.” № 68 на основание чл. 49 от ЗЗД за заплащане на сумата от 140000-сто и четиридесет хиляди лева,

ведно със законната лихва от 28.03.2019 г. до окончателното плащане, като обезщетение за неимуществените вреди, претърпени във връзка със смъртта на баща ѝ М.С.А. с ЕГН - *****, починал вследствие на пожар, състоял се на 27 срещу 28 март 2019 г. в мъжко отделение на „Ц за п.з. - П.“ ЕООД, след приемането му в там за провеждане на лечение.

ОТМЕНЯ Решение № 260028 от 27.02.2022 г. по гр.д. 2673/2020 г. по описа на Окръжен съд – П. В ЧАСТТА, в която „Ц за п.з. - П.“ ЕООД с ЕИК -, със седалище и адрес на управление: град П., бул. “П.ш.” № 68 е осъден да заплати в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на П.ски окръжен съд, сумата от общо 11400-единадесет хиляди и четиристотин лева, от които 11200 лева – следваща се за производството по исковете държавна такса, от внос на която ищците са били освободени в хипотезата на чл. 83, ал. 2 от ГПК, а 200 лева - заплатен от бюджета на съда хонорар на вещо лице по допуснатата на ищците експертиза, като същите са били освободени от внос на разноски в производството на основание чл. 83, ал. 2 от ГПК.

ОТМЕНЯ Решение № 260028 от 27.02.2022 г. по гр.д. 2673/2020 г. по описа на Окръжен съд – П. В ЧАСТТА, в която „Ц за п.з. - П.“ ЕООД с ЕИК -, със седалище и адрес на управление: град П., бул. “П.ш.” № 68 е осъден на основание чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата да заплати на адвокат адвокат М. Б., с личен номер - *****, със служебен адрес: град П., ул. “Д.В.” № 2, ет. 1, офис 7, сумата от общо 6790-шест хиляди седемстотин и деветдесет лева, като възнаграждение за осъществено от нея безплатно представителство на ищците А. А. и З. К. в производството по гр.дело № 2673 по описа за 2020 г. на П.ски окръжен съд и вместо това ПОСТАНОВЯВА:

ОСЪЖДА на основание чл. чл. 78, ал. 3 от ГПК А. М. А. с ЕГН - *****, със съдебен адрес: град П., ул. “Д-р Г.В.” № 2, ет. 1, офис 7, адвокат М. Б. да заплати допълнително на „Ц за п.з. - П.“ ЕООД с ЕИК -, със седалище и адрес на управление: град П., бул. “П.ш.” № 68 сумата от 5523.97 лева – разноски за първа и въззивна инстанции,

ОСЪЖДА на основание чл. чл. 78, ал. 3 от ГПК З. М. К. с ЕГН - *****, със съдебен адрес: град П., ул. “Д-р Г.В.” № 2, ет. 1, офис 7, адвокат М. Б. да заплати допълнително на „Ц за п.з. - П.“ ЕООД с ЕИК -, със седалище и адрес на управление: град П., бул. “П.ш.” № 68 сумата от 5523.97 лева – разноски за първа и въззивна инстанции.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 260028 от 27.02.2022 г. по гр.д. 2673/2020 г. по описа на Окръжен съд – П. в останалата му част.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд на Република България в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____